

1.5 Sivistyslautakunta

1.5.1 Sivistyslautakunnan hallinto

2301 Hallinto	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
Toimintakulut	-141 322	0	-141 322	-106 969	-34 353
Henkilöstökulut	-46 931		-46 931	-43 615	-3 316
Palvelujen ostot	-75 044		-75 044	-56 447	-18 597
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 700		-10 700	-1 371	-9 329
Avustukset					
Vuokrat	-7 647		-7 647	-5 335	-2 312
Muut toimintakulut	-1 000		-1 000	-200	-800
Toimintakate	-141 322	0	-141 322	-106 969	-34 353
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 587		-1 587	-1 630	43
Tilikauden tulos	-142 909		-142 909	-108 599	-34 310
Vyörytyserät	-1 421		-1 421	-1 210	-211

Henkilöstö:	TP2015	TA2016	TP2016
Hallintopalvelut	0,9	0,4	0,55

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
* Sivistystoimi edistää suvaitsevaisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. * Työkiertoa ja henkilöstön siirtämistä tehtävästä toiseen edistetään hyvinvoinnin ja tehokkuuden lisäämiseksi. Työssä jaksamista edistäviä toimia jatketaan (yksilö- ja ryhmätyönohjaus, kuntoutus jne.). * Henkilökuntaa motivoidaan oman ammattitaidon ylläpitämiseen (mm. lisä- ja täydennyskoulutukset). * Hyvää johtamista tuetaan ja henkilöstöä kannustetaan kehittämistyöhön. * Palvelujen tuottamista arvioidaan monipuolisesti ja luotettavasti. * Sivistystoimen asiantuntemuksen, osaamisen ja palveluiden tasot määritellään yksikkökohtaisissa laatu-käsikirjoissa, jotka otetaan käyttöön valtakunnallisten kriteereiden valmistuttua. Laatuarvioinnin ja hyvinvointikertomuksen pohjalta kehitetään toimintaa ohjaavia palveluprosesseja ja	* Käytännössä toteutettu siten, että henkilökunta osallistuu päätettävien asioiden käsittelyyn ja vuoropuhelun kautta haetaan parhaita käytännön ratkaisuja. Maahanmuuttajien opetusta järjestettiin yläkoulu-lukion tiloissa ja pihapiirissä. * Koulunkäynninohjaajien Verme toiminta käynnistyi helmikuussa. * Opettajat siirtyvät Kirkonkylän koulun sisällä vuosiluokkatasoilta toisille sekä yläkoululle aika ajoin. Ohjaajille on tarjottu mahdollisuus toimia myös muissa työyksiköissä ja kaksi ohjaajasiirtoa on toteutettu vuoden aikana. * Lisä- ja täydennyskoulutusta on ollut vähemmän kuin aiemmin taloudellisten syiden takia. Koulutus toteutuu rahoituksen rajoissa. Myös koulutustarjonta on vähentynyt. * Tulosityksiköt osallistuneet suunnitteluun. * Palveluiden tuottamisessa kustannusten karsimi-

huomioidaan strategiois- sa/toimenpideohjelmissa. * Tilat ja alueet pidetään hyvässä kunnossa teke- mällä vuoden 2016 aikana tarvittavia korjauksia. Niiden tulee täyttää terveys- ja turvallisuusvaati- mukset. * Sivistystoimessa tapahtuu rakenteellisia muutok- sia ikäluokkien pienentyessä. * Ranuan koulujen opetussuunnitelmissa otetaan huomioon Ranuan kunnan aikanaan uudistettu Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. * Sivistystoimen yksiköt toteuttavat nuorisotakuu- lain edellyttämiä tehtäviä. * Esi-, perus- ja lukio-opetuksen uudet paikalliset opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2016 lähtien. * Osallistutaan hankkeisiin ja haetaan rahoitusta toiminnan kehittämiseen itsenäisesti tai yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Hankkeilla vahviste- taan yksiköiden kehittämistyötä ja kouluttautu- mista.	nen on ollut etusijalla. * Kirkonkylän koulun koulutilat on uudistettu. Ne ovat nykyaikaiset, hyvin toimivat ja viihtyisät. Rehtorille on syksyn mittaan tullut ilmoituksia mahdollisista sisäilmasta johtuvista terveyshai- toista. Kunnan sisäilmatyöryhmässä on tieto on- gelmistä. Koulurakennuksen kunnostustoimia jatketaan en- si kesän aikana. * Yläkoulu-lukiorakennus on toimiva mutta pieni. * Toimintaa on sopeutettu ja tehostettu. Alkuope- tuksen ryhmäkoot suurentuneet, syksyllä 2016 alkuopetuksessa luokan keskimääräinen koko 18. Erityisluokanopettajan virka lakkautettu ja oh- jaajien määrää vähennetty. * Valtakunnallisia kriteereitä ei ole julkaistu alku- vuoden aikana. * Hyvinvointisuunnitelma on työn alla. Sen valmis- tuttua koulukohtaiset oppilashuoltosuunnitelmat tulee päivittää vuoden kuluessa.
--	--

1.5.2 Varhaiskasvatus

2307 Varhaiskasvatus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	235 800	0	235 800	201 714	34 086
Myyntituotot	36 900		36 900	18 465	18 435
Maksutuotot	198 900		198 900	165 358	33 542
Tuet ja avustukset				1 053	-1 053
Muut toimintatuotot				16 839	-16 839
Toimintakulut	-1 682 377	0	-1 682 377	-1 582 590	-99 787
Henkilöstökulut	-1 305 467		-1 305 467	-1 213 276	-92 191
Palvelujen ostot	-213 572		-213 572	-203 699	-9 873
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 250		-27 250	-22 351	-4 899
Avustukset					0
Vuokrat	-136 088		-136 088	-141 199	5 111
Muut toimintakulut				-2 065	2 065
Toimintakate	-1 446 577	0	-1 446 577	-1 380 876	-65 701
Suunnitelman mukaiset poistot	-27 551		-27 551	-31 249	3 698
Arvon alentumiset				-17	17
Tilikauden tulos	-1 474 128		-1 474 128	-1 412 143	-61 985
Vyörytyserät	-16 918		-16 918	-17 899	981

Asetettujen tavoit- teiden toteutuminen	Mittari	TP2015	TA2016	TP2016
--	---------	--------	--------	--------

Varhaiskasvatus: Lasten sijoitukset järjestetään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	Päiväkoti €/hvp Perhepv.hoito €/hvp Ryhmäperhepv.hoito €/hvp Esiopetus €/päivä Esiopetus €/oppilas	53,64 76,69 62,13 125,55 6 574	49,30 45,81 58,13 100,00 6 717	54,32 58,06 64,12 62,71 4 390
Varhaiskasvatus ja esiopetus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti	Paikan odotusaika pv Hoitomuo to toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaan % Päiväkodin käyttöaste %	14 95 83	<14 95 85	<14 95 80
Asiakastyytyvyys	Päivähoitojärjestelmä kokonaisuutena TAK TM (asteikko (tydyttävä-hyvä)	hyvä		-

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2015	TA2016	TP2016
Varhaiskasvatus: 0-6 –vuotiaiden lkm Päivähoitopaikkaa tarvitsevien lkm Esiopetuksessa olevien lkm	300 130 60	340 120 57	300 110 57

Henkilöstö:	TP2015	TA2016	TP2016
Varhaiskasvatus Päiväkoti Perhepäivähoito Esiopetus	10 26 5	8 19 5	8 19 5

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
* Päivähoitoa järjestetään päivähoitolain edellyttämällä tavalla kaikille tarvitseville ja tilapäishoitoa järjestetään vapaille päivähoitopaikoille päiväkodissa ja perhepäivähoidossa. * Päivähoidossa varaudutaan muutamiin ostopalvelusopimukseen naapurikuntien kanssa. Päivähoitopalveluita myydään naapurikunnille, mikäli päivähoidossa on vapaita paikkoja. * Varhaiskasvatuksen erityisopettaja toimii koko kunnan alueella varhaiskasvatuksen erityisasiantuntijana ohjaten, opettaen ja konsultoiden tukea tarvitsevien lasten, heidän huoltajiensa, varhaiskasvatuksen henkilöstön ja muiden tahojen kanssa moniammatillisessa yhteistyössä. * Perheitä tukevaa avointa varhaiskasvatustoimintaa tarjotaan resurssien mukaisesti. * Perhepäivähoidon sesonkiluontoisuuteen varaudutaan sijaismäärärahoihin. * Varhaiskasvatuksessa olevien lasten ja esioppilaiden määrän alenemiseen vastataan kohdentamalla henkilöstöresursseja tarkoituksenmukaisesti ja mm. jättämällä täyttämättä toimia niiden vapautuessa. * Mobiilisovelluksen (päivähoito mukana) käyttöönottoa tutkitaan koko päivähoitoa koskien.	* Toiminta on toteutunut suunnitellusti. * Varhaiskasvatusjohtajan virka on lakkautettu. * Alkuvuoden aikana on myyty 2 päivähoitopaikkaa lähikunnalle. * Varhaiskasvatuksen erityisopetus on siirtynyt siivistystoimenjohtajan alaisuuteen. * Päivähoidon ohjaajan tehtävät on jaettu vastaavan hoitajan ja vastaavan lastentarhanopettajan kesken. * Avointa varhaiskasvatustoimintaa on toteutettu kerhomuotoisena Impiössä, Kuhassa ja kirkonkylällä 1.1.-31.5.välisenä aikana sekä syksyllä -16 Kuhassa. * Sijaismäärärahoja on käytetty. * Avoimeksi tulleita toimia ei ole täytetty vakituisesti (kaksi perhepäivähoitajan tointa ja yksi vastaavan hoitajan toimi sekä päivähoidon ohjaajan virka).

* Päivähoito ja esiopetus järjestetään tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti.	* Mobiilisovellus on päätetty laajentaa ryhmiksiä koskevaksi. * Esiopetusryhmiä on toiminut neljä sekä keväällä että syksyllä.
---	---

1.5.3 Perusopetus

2305 Perusopetus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	191 755	0	191 755	266 310	-74 555
Myyntituotot	43 947		43 947	89 647	-45 700
Maksutuotot	8 000		8 000	6 530	1 471
Tuet ja avustukset	139 608		139 608	150 123	-10 515
Muut toimintatuotot	200		200	20 011	-19 811
Toimintakulut	-5 677 022	0	-5 677 022	-5 700 752	23 730
Henkilöstökulut	-3 709 319		-3 709 319	-3 598 677	-110 642
Palvelujen ostot	-1 171 698		-1 171 698	-1 233 483	61 785
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-181 610		-181 610	-190 325	8 715
Avustukset					0
Vuokrat	-614 395		-614 395	-676 101	61 706
Muut toimintakulut				-2 166	2 166
Toimintakate	-5 485 267	0	-5 485 267	-5 434 442	-50 825
Suunnitelman mukaiset poistot	-316 353		-316 353	-100 706	-215 647
Arvon alentumiset				-107 934	107 934
Tilikauden tulos	-5 801 620	0	-5 801 620	-5 643 082	-158 538
Vyörytyserät	-57 088		-57 088	-64 475	7 387

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2015	TA2016	TP2016
Laadukkaan perusopetuksen järjestäminen	Oppilaista sijoittuu jatko-opintoihin, %	99	99	100
	Oppilaita sijoittuu oman kunnan lukioon, % (18/51)	32	>30	>35
	Oppilaita etälukioon	1	1	1
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus	96	>96	>96
Opetus järjestetään taloudellisesti				
- perusopetuksen kustannukset	Euroa/oppilas	10 461	11 217	10 255

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2015 20.9.2015	TA2016 20.9.2016	TP2016 31.12.2016
Oppilaita yhteensä	550	549	569
Esioppilaat	60	60	57

1-6 vuosiluokat	319	318	326
7-9 vuosiluokat	171	171	186

Oppilaskohtaiset kustannukset	Oppilaita keskimäärin TP 2015	€/oppilas	Oppilaita keskimäärin TP 2016	€/oppilas
Impiö	34	11 369	25	13 786
Kirkonkylä	214,5	8 784	217	8 737
Kuha	36	10 948	35	11 248
Yläaste	220	11 875	224	11 177
Yhteensä	504,5	10 461	501	10 255

Henkilöstö:	TP2015	TA2016	TP2016
Hallintopalvelut			
- rehtori	2	2	2
Opetuspalvelut			
- luokanopettaja	22	22	21
- lehtorit	18	17	16
- erityisopettaja	4	4	4
- erit.luokanop.	2	2	2
- tuntiopettaja	2	3	2
- valmistava opetus			3
Avustajapalvelut			
- vakinaiset	18	18	18
- määräaikaisten			2
Koulukuraattori	0,8	0,95	0,95

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
* Lisätään toimia oppilaiden osallisuuden, viihtyvyyden ja turvallisuuden edistämiseksi (oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta sekä KiVa kouluohjelma ja Liikkuva Koulu). * Opetusjärjestelyitä (henkilöstön osaaminen, opintuntijärjestelyt, varusteet ja tilat) kehitetään niin, että oppijoiden liikkuminen lisääntyy (Liikkuva Koulu), osallisuus (oppilaskunnat, tukioppilaat yms.) vahvistuu ja yhteistyö kotien kanssa lisääntyy. * Vuonna 2016 lisätään henkilöstön tv-osaamista. * Opettajien yhteissuunnittelu-aika käytetään tarkoituksenmukaisesti. * Lisätään sähköisen oppimateriaalin ja opetusvälineiden käyttöä. Jokaiselle perusopetuksen opettajalle hankitaan tabletti- tai kannettava tietokone * Vuonna 2016 jatketaan yläkoulun korjausta. * Uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2016 ensimmäisestä kuudenteen luokkaan ja valmistaudutaan sen käyttöönottoon vuosiluokilla 7 – 9 v.2017 - 2019. * Opetuksen kehittämisessä hyödynnetään hankerahoitusta ja projekteja (mm. tasa-arvohanke) sekä omalla toiminnalla (samanaikais-/rinnakkaisopetus, monipuolisten opiskelumenetelmien osaamisen lisääminen) sekä laaja-	* Oppilaskunta toimii, hallitus kokoontuu noin kerran kuukaudessa ja tarvittaessa. * KiVa koulu ohjelma muuttui maksulliseksi syksyllä 2016 Koulut eivät osta palvelua, mutta toteuttavat sen periaatteita toiminnassaan. * Liikkuva Koulu toimii ja siihen on saatu hankerahoitusta. * Tukioppilastoiminta jatkuu * Kotien väliseen yhteistyöhön liittyen yläasteelle on perustettu Vanhempainyhdistys. Impiössä toimii aktiivinen vanhempainyhdistys. * Oppilaat pääsevät suunnittelemaan koulun tapahtumia ja toimintaa. Oppilasjäsen mukana koulun yhteisöllisessä oppilasryhmässä. * Uuden opetussuunnitelman mukainen monialainen oppimiskokonaisuus toteutetaan nyt ensimmäistä kertaa. Yläasteella teemana on viihtyisä kouluympäristö ja ekologisuus. Kaikissa oppiaineissa osallistutaan teeman toteutukseen. * Kirkonkylän koulun oppilaat suunnitelleet koulun sisustusta ja värimaailmaa. * Oppilaat liikkuvat välitunneilla ja kouluopetuksessa. * Liikuntatunteja enemmän kuin maan peruskouluissa keskimäärin. * TVT-taitoja on harjoiteltu keväällä etäoppilaiden

alaisella moniammatillisella yhteistyöllä muiden toimijoiden –erityisesti kotien- kanssa. * Koulujen kerhotoiminnalla edistetään oppilaiden hyvinvointia ja ehkäistään syrjäytymistä. * Yläkoulu muuttuu kolmi- tai kaksisarjaiseksi vuosikymmenen vaihteessa.	opetusjärjestelyissä (videoyhteys) * Kirkonkylän koulun toimintaa on kehitetty ja kehitetään uuden, syksyllä käyttöön otetun opetussuunnitelman pohjalta. Koulu on mukana ohjelmointihakkeessa, johon pääsi 30 koulua Suomessa. * Kirkonkylän koululla jokainen henkilökuntaan kuuluva osallistunut koulun sisällä järjestettyyn TVT-koulutukseen, jossa opettajina asioihin kouluttautuneet koulun opettajat. Myös keväällä tai syksyllä toteutetaan saman tyyppinen opetusisku. Koulussa on asiaan perehtyneitä TVT-opettajia, jotka ohjaavat henkilökuntaa käytännön työssä. Välineistöä kohtuullisesti tällä hetkellä. Tärkeää huolehtia siitä, että pädi- ja läppäri välineistö pysyy ajan tasalla ja toimintakuntoisena. Uusille koneille rahoitusta lähivuosina. * Yhteissuunnittelu arkipäivää ja kehittyy koko ajan * Yhteiset yt-ajat on merkitty kalenteriin * Koulussa käytössä tarkoituksenmukaisimmat menetelmät. Opettajat ajan tasalla menetelmäkehityksestä ja myös innostusta toteuttaa tuoreita toimintatapoja. Kehitystyötä menossa koko ajan. * Gafe-tunnuksien myötä jaettujen kansioiden hyödyntäminen, yhteiset kalenterit jne * Kaikille opettajille on hankittu henkilökohtainen tietokone. Marraskuun VESOissa keskityttiin TVT taitojen päivittämiseen. * Sähköiseen oppimateriaaliin siirtyminen vaatii lisää laitteita. Impiössä iPadeja ja kannettavia tietokoneita on oppilasmäärään nähden riittävästi. Sähköistä materiaalia käytetään oppikirjojen rinnalla. * Kuhan koululla tv-taitoja jaetaan henkilökunnan kesken aktiivisesti. Uusille koneille tarvetta parin vuoden sisällä. * Sähköisten opetus- oppimismateriaalien käyttö todella haastavaa pienissä yksiköissä kalliin hinnan vuoksi. * Opetussuunnitelmatyö jatkuu vuosiluokkien 7-9 osalta. * Uuden opetussuunnitelman mukaista opetusta annettu luokilla 1-6 elokuusta 2016 alkaen. * Moniammatillinen yhteistyö toteutuu oppilashuoltotyössä. Lähtökohtana toimiva huoltajayhteistyö. * Yläkoulun ryhmäkojoja on kasvatettu syksyllä 2016 (sekä yleisopetuksen ryhmiä, että valinnaisaineiden ryhmiä) * Sivukouluilla toivotaan parempia mahdollisuuksia osallistua kulttuuritapahtumiin. * Lapin lasten TVT-polkua hyödynnetty tieto- ja viestintäteknologian opetuksessa.
--	---

1.5.4 Lukio ja ammatillinen koulutus

2310 Lukio- ja ammatillinen koulutus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	32 000	0	32 000	49 000	-17 000
Myyntituotot				32	-32
Maksutuotot	6 000		6 000	6 074	-74
Tuet ja avustukset	26 000		26 000	42 864	-16 864
Muut toimintatuotot				30	-30
Toimintakulut	-831 955	0	-831 955	-788 597	-43 358
Henkilöstökulut	-570 257		-570 257	-527 141	-43 116
Palvelujen ostot	-144 803		-144 803	-125 725	-19 078
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 200		-22 200	-31 744	9 544
Avustukset					0
Vuokrat	-94 695		-94 695	-103 984	9 289
Muut toimintakulut				-4	4
Toimintakate	-799 955	0	-799 955	-739 597	-60 358
Suunnitelman mukaiset poistot	-230		-230	-157 853	157 623
Arvonelentumiset				-1 593	1 593
Tilikauden tulos	-800 185		-800 185	-899 043	98 858
Vyörytyserät	-8 366		-8 366	-8 919	553

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2015	TA2016	TP2016
Laadukas opetus	Keskeyttäneiden osuus, % Ylioppilaskirjoitukset -arvosanojen keskiarvo	4,2 keskitasoa	<4,8 keskitasoa	<4,2 keskitasoa
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus, %	100	100	100
Opetus järjestetään taloudellisesti - lukion kustannukset	Euroa/oppilas	11 571	11 371	11 015

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2015 20.9.2015	TA2016 20.9.2016	TP2016 31.12.2016
Opiskelijat			
Lukio	69	70	64
Etälukio	1	1	
Kaksois/kolmoistutkinto		2	
Askel Ammattistartti/Askel I			
Telma BR16	6	7	5

Henkilöstö:	TP2015	TA2016	TP2016
Opetuspalvelut			
- rehtori	1	0,6	0,45
- lehtorit	7	7	6,5

- koulukuraattori	0,1	0,05	0,05
-------------------	-----	------	------

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
* Lukio jatkaa monipuolista opetustarjontaa päivälukiona. Lukiolla on valmius järjestää lukio-opinnot ammatillisen kaksoistutkinnon opiskelijoille sekä ohjata aikuisten etälukio-opintoja. * 1. vuosikurssin opiskelijat ottavat käyttöön uuden opetussuunnitelman 1.8.2016 2. ja 3. vuosikurssin opiskelijat jatkavat opintonsa loppuun vanhan opetussuunnitelman mukaan. * Valinnaiskursseja tarjotaan mahdollisimman paljon (paikallinen sopimus), ja kurssitarjontaa laajennetaan etäopinnoilla. * Sähköiset ylioppilaskirjoitukset alkavat syksyllä 2016 kolmella kirjoitettavalla aineella. Kaikki kokeet tehdään tietokoneella keväällä 2019. * Vuoden 2016 keväällä ja kesällä kielistudio muutetaan sähköisten ylioppilaskirjoitusten tilaksi (työpisteet, kalustaminen, varakirjoitustila sekä äänieristyksen parantaminen) * Hankerahoituksella ostetaan opiskelussa tarvittavia tvt-laitteita. * Lisätään toimia opiskelijoiden osallisuuden, yhteisöllisyyden ja kouluviihtyvyyden lisäämiseksi. * Digitaalisia oppikirjoja ja opiskelumateriaalia hankitaan opiskelijoille. * Opettajien yhteissuunnittelu-aika otetaan tehokkaaseen käyttöön talousarviovuonna	* Päivälukion tarjonta on ollut monipuolista. Kaksoistutkinto- ja etäopiskelijoita ei ole ollut. Elokuussa aloitti yksi aineopiskelija. * Uutta ja vanhaa opetussuunnitelmaa toteutetaan yhtä aikaa syyslukukaudesta 2016 lähtien. * Paikallissopimus on mahdollistanut 2 – 3 oppilaan ryhmille kurssien suorittamisen ja etäopetuksen ansiosta kielitarjonta on monipuolistunut. * Valtakunnalliset kenraaliharjoitukset onnistuivat hyvin ja katastrofiharjoitukset on pidetty ja syyskuussa pidettiin kahden reaaliaineen kokeet tietokoneella. * Sähköisten kirjoitukset sekä osa perinteisistä kirjoituksista pidettiin uudessa koulurakennuksessa. Kuuntelut järjestettiin kunnanvaltuuston salissa. * Kannettavia tietokoneita ja iPadeja voidaan käyttää säännöllisesti. * Uudella koululla ei ole ollut sisäilmasta johtuvia terveysongelmia ja opiskelijat ovat kotiutuneet uuteen kouluun. * Yhteissuunnittelussa painottunut digiopetus.

1.5.5 Kansalaisopisto

2325 Kansalaisopisto	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	43 550	0	43 550	54 220	-10 670
Myyntituotot				575	-575
Maksutuotot	30 800		30 800	40 902	-10 102
Tuet ja avustukset	5 000		5 000	2 679	2 321
Muut toimintatuotot	7 750		7 750	10 064	-2 314
Toimintakulut	-383 550	0	-383 550	-328 117	-55 433
Henkilöstökulut	-205 016		-205 016	-166 967	-38 049
Palvelujen ostot	-131 566		-131 566	-121 922	-9 644
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 050		-5 050	-2 064	-2 986
Avustukset					
Vuokrat	-41 418		-41 418	-35 793	-5 625
Muut toimintakulut	-500		-500	-1 370	870
Toimintakate	-340 000	0	-340 000	-273 897	-66 103
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 903		-10 903	-11 614	711
Arvonelentumiset				-29 252	29 252
Tilikauden tulos	-350 903		-350 903	-314 763	-36 140

Vyörytyserät	-3 857	-3 857	-3 711	-146
--------------	--------	--------	--------	------

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2015	TA2016	TP2016
Vaikuttavuus	Opetustuntien määrä	4 724	4 600	4 397
	Opiskelijoiden osuus kunnan väestöstä. (4023/828 v. 2015) %	21		
	-ennuste 2016 (4023/900) %		22	
	-toteuma 2016 (4024/897) %			22
	Oppilasryhmien määrä	186	195	180
	-josta sivukylillä	17	10	20
	Opiskelijoiden määrä	828	900	897
	-naisia	541	590	570
	-miehiä	287	310	316
Taloudellisuus	Valtionapuun oikeuttavat tunnit	3 826	3 826	3 564
	Pidetyt valtionapuun oikeuttavat tunnit (ilman maksullisen palvelutoiminnan tunteja)	4 634	4 600	4 385
	-maksupalvelukoulutukset h/osall.	80/223		2/12
	Etäopetuksen opetustuntien määrät, josta maksupalvelukoulutusta h/os.	41/31		10/8
	Taiteen perusopetuksen opetustuntien määrä	44		55
	Kansalaisopiston opetustunnit yht.	4 724	4 600	4 397
	Opetustunnin hinta €			
	-tp. 2015 (256 317/4724)	54		
	-ta 2016 (300 626/4600) brutto/netto		75/65	
	-tp 2016 (236 853/4397)			54
Musiikkiopisto (28 000 €)	Toteuma 28 814 €	ka 17	17	ka 14

Toiminnan kysyntä/laajuustietojen toteutuma	TP2015	TA2016	TP2016
Kansalaisopiston opiskelijoita 7-70 vuotiaista kuntalaisista			
- oppivelvollisuusikäiset	26 %	20 %	25 %
- työkäiset	26 %	30 %	27 %
- työttömät	2 %	7 %	2 %
- eläkeläiset (yli 65 v.)	29 %	34 %	31 %
- muut (kotiäiti/-isä, alle kouluikäinen, varusmies yms.)	17 %	9 %	15 %
Opetus alle 16-vuotiaille:			
- opetustuntien määrä	647		866
- opiskelijoita kaikkiaan	275		332
- tyttöjä	121		161
- poikia	154		171

Toiminnan rahoitus	TP 2014	TP 2015	TP 2016
Tulot			
Valtionosuus	182 636	173 244	169 832
Osallistumismaksut	35 920	39 295	40 307
Hankerahoitus	66 673	20 000	
Muu rahoitus	22 446	13 887	13 913
Kuntarahoitus	115 477	73 182	67 031

Menot

Henkilöstökulut	178 198	174 977	166 967
Matkat	31 092	26 388	23 173
Vuokrat	28 160	25 053	28 392
Muut kulut	115 415	82 967	72 551

Henkilöstö:	TP2015	TA2016	TP2016
Hallintopalvelut			
- rehtori	0,1	0,1	0,1
Opetuspalvelut			
- musiikinopett.	1	1	1
- pt.tuntiopett.	1	1	2
- st.tuntiopett.	49	40	40

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
* Monipuolinen musiikin ja muiden taidekasvatuksen alojen opintojen harrastetarjonta jatkuu. * Kädentaitojen ja yhdessä tekemisen tärkeys sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävien opintojen järjestäminen korostuu opetustarjonnassa. Erityisesti ikääntyviä ja työttömiä kuntalaisia aktivoidaan tervien ja mieltä virkistävien harrastusten pariin. * Kansalaisopisto järjestää monipuolista täydennyskoulutusta lähi- ja etäopetuksena. * Kansalaisopisto jatkaa yhteistyötä eri toimijatahojen sekä muiden vapaan sivistystyön laitosten (mm. kansalaisopistot) kanssa ja toimii hanke/projektitoiminnassa tarpeen vaatiessa. * Musiikkiopiston toimintaa suhteutetaan budjetin mukaiseksi ja pieneneviin ikäryhmiin.	* Harrastetarjonta on ollut laajaa kuten aikaisemminkin. * Hyvinvointia edistävien kurssien tarjonta on ollut onnistunutta. * Kurssitarjonnassa on pystytty reagoimaan asiakkaiden tarpeisiin ja uusille kursseille on myös ollut kysyntää. * Täydennyskoulutukseen on ollut kysyntää uuden Mitä uutta? Ranua avausten myötä * Muiden toimijoiden kanssa on kehitetty ja järjestetty toimintaa yhteistyössä

1.5.6 Kirjasto

2350 Kirjasto	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	35 200	0	35 200	34 326	874
Myyntituotot	29 800		29 800	30 063	-263
Maksutuotot	5 400		5 400	4 045	1 355
Tuet ja avustukset				218	-218
Muut toimintatuotot					0
Toimintakulut	-410 201	0	-410 201	-364 082	-46 119
Henkilöstökulut	-217 725		-217 725	-202 857	-14 868
Palvelujen ostot	-47 051		-47 051	-33 842	-13 209
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-91 900		-91 900	-75 286	-16 614
Avustukset					
Vuokrat	-52 965		-52 965	-51 548	-1 417

Muut toimintakulut	-560		-560	-549	-11
Toimintakate	-375 001	0	-375 001	-329 755	-45 246
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 190		-5 190	-5 193	3
Arvonelentumiset				-60	60
Tilikauden tulos	-380 191	0	-380 191	-335 008	-45 183
Vyörytyserät	-4 125		-4 125	-4 118	-7

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2015	TA2016	TP2016
Kirjaston kokoelmien laadun ja määrän säilyttäminen	<i>Hankinnat (asukasluku/1000)</i>	1 115	>600	816
Laadukkaat ja asiakaskeis- keiset kirjasto- ja tietopalve- lut	<i>Lainaus/kokoelmat</i>	1,63	1,6	1,48
Verkkopalvelujen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	<i>Kokonaislainaus/asukasluku</i>	25,17	>23	24
	<i>Kirjastokäynnit/asukas</i>	10,14	>9	9,35
Palvelujen tuottaminen mah- dollisimman taloudellisesti	<i>Käyttäjäkoulutuksiin osall.</i>	1 151		1 126
	<i>Tapahtumiin osall.</i>	1 616		1 092
	<i>(molemmat as.luku/1000)</i>			
	<i>Internet koneita asiakkaille</i>	8	8	8
	<i>Lainan hinta (toimintaku- lut/kokonaislainaus) €</i>	3,69	3,50	3,80
	<i>Käynnin hinta (toimintakulut/fyysiset kirjastokäynnit) €</i>	9,15	8,50	9,66

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutu- minen	TP2015	TA2016	TP2016
Lainojen määrä	103 001	>100 000	95 358
Fyysiset kirjastokäynnit	41 483	>40 000	37 625
- verkkokäynnit	13 668	>12 000	10 584

Henkilöstö:	TP2015	TA2016	TP2016
-kirjastotoimenjohtaja	1	1	0,6
-kirjastonhoitaja	1	1	0,8
-kirjastovirkailija	2	1	1
-kirjastoautonkuljettaja- virkailija	1	1	1
-kirjastoapulainen/ kirjastoautonkuljettaja	1	1	
-kirjastovirkailija-kuljettaja			1

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
* Kirjasto turvaa kuntalaisille tasapuoliset mahdollisuudet käyttää kulttuuri- ja tietopalveluja tarjoamalla aineistoa, laitteita ja asiantuntemusta asi-	* Kuntalaisten voivat omatoimisesti asioida kirjastossa jo aamusta aukioloaikojen ulkopuolella. Käytettävissä on lainauspalvelut, lehtisali, asia-

akkaiden käytettäväksi sekä kirjastossa että kirjastoautossa. * Kirjastolla on yhteinen aineisto- ja asiakasrekisteri Karpalo-kirjastojen kanssa, myöhemmin Lapin kirjastojen kanssa. * Kirjasto liittyy Lapin kirjastot –kimppaan vuoden 2016 aikana. * Kunta liittyy osakkaaksi perustettavaan valtakunnalliseen kirjastojärjestelmää kehittäväan KOHA osake-yhtiöön ja kirjasto ottaa käyttöön KOHA kirjastojärjestelmän yhdessä kaikkien Lapin kirjastojen kanssa syksyllä 2016. Kirjastojärjestelmää käytetään yhteiseltä palvelimelta Lapin kirjastojen kanssa. * Karpalo-kimppa puretaan kirjastojärjestelmän vaihdon myötä. * Kirjasto osallistuu Lapin kirjaston hankkeisiin ja tekee yhteistyötä Lapin kirjastojen kanssa aineiston hankinnassa sekä kuljetuksissa. * Kirjasto on mukana Oulun yhteiskuljetusjärjestelmässä. * Kehitetään kirjaston asiakkaiden omatoimista asiointia kirjastossa ja erilaisten sähköisten palvelujen käyttöä kirjaston tiloissa ja laitteilla. Eri-tyinen huomio mobiililaitteiden käytössä ja opastuksessa. * Tehdään yhteistyötä muiden hallintokuntien ja eri yhteistyötahojen kanssa. Palveluja kehitetään huomioiden myös kirjastoauton mahdollisuudet. * Kirjastoauton palveluja myydään Simon kunnalle. * Kirjastotoimenjohtajan palveluja myydään Posion kunnalle. Vuoden 2016 aikana selvitetään kuntien kirjastoyhteistyön eri mahdollisuuksia. * Kirjasto järjestää lapsille ja nuorille tiedonhallintotaitojen opastusta ja kirjavinkkauksia. * Lukemisesteisten sekä seniorikuntalaisten palvelua kehitetään Celia-kirjaston avulla. Otetaan käyttöön Celia-kirjaston uusia palveluita. * Kirjasto huolehtii ja kehittää Japanitalon kirjastoa. Pääkirjastolla tarjotaan lainattavaksi pieni kokoelma Japanitalon aineistoa. * Kirjasto osallistuu erilaisiin tapahtumiin ja järjestää kirjastossa opastuksia ja käyttäjäkoulutuksia. * Kirjaston näyttelysalia tarjotaan erilaisten näyttelyiden pitopaikaksi. * Kirjaston hankkeilla pyritään edistämään kirjaston palveluajatus kuntalaisten parhaaksi ja mahdollisuuksien mukaan eri yhteistyötahojen kanssa jopa kuntarajojen yli.	kastietokoneet, e-lehdet ja mm. iPad-tabletti sekä Virtu-palvelupiste. * Kirjastojärjestelmän vaihdon aikataulut on sovittu ja uusi järjestelmä otetaan käyttöön keväällä 2017 * Kirjasto tekee yhteistyötä Lapin kirjastojen ja muiden tahojen kanssa, mm. kirjastotoimenjohtaja on mukana Lapin kirjastojen johtoryhmässä ja kirjastonhoitaja järjestelmähankkeen projektityöryhmässä. * Ranuan kunta on liittynyt osakkaaksi Koha Suomi osakeyhtiöön * Ranuan kunta on päättänyt kirjaston liittymisestä Lapin kirjastoihin. Lapin kirjastoihin liittyminen on viivästynyt teknisten syiden vuoksi. * Karpalo-kimppa on päätetty lakkauttaa keväällä 2017 ja Origo-sopimus irtisanotaan samalla. * Kuljetus-, ym. yhteistyö on toteutunut tavoitteiden mukaisesti. * Yhteistyö kunnan muiden hallintokuntien kanssa on toteutunut mm. Virtu-palvelupisteen käyttöönoton myötä (sähköisen asiointin paikka). * Kirjastoauton ja kirjastotoimenjohtajan palveluja on myyty suunnitelmien mukaan naapurikunnille. Yhteistyön syventämistä tai muita vaihtoehtoja ei ole selvitetty. * Kirjavinkkauksissa ja tiedonhallinnan taitojen opastuksissa on tehty yhteistyötä koulujen kanssa. * Lukudiplomit on päivitetty kirjaston Internet-sivulle. * Seniorikuntalaisille on tarjottu Celia-kirjaston aineistoja ja kirjaston kautta lukemisesteiset saavat käyttöönsä Celian palvelut (Vera-asiakkuus). * Kirjastossa on pieni kokoelma Japani-talon kirjaston aineistoa lainattavana. * Kirjasto on osallistunut Taiteiden yön tapahtumiin, kävijöitä oli 529. * Kirjastossa on järjestetty erilaisia tapahtumia, mm. kirjavierailuja. * Kirjaston näyttelysali on ollut koko alkuvuoden käytössä. * Kirjasto on mukana Lapin kirjastojen yhteishankkeissa. * Kirjasto on hakenut hankeavustusta seniorikuntalaisille tarjottavasta lukija-avusta.
---	---

1.5.7 Vapaa-aikatoimi

2355 Vapaa-aikatoimi	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	404 768	0	404 768	299 796	104 972
Myyntituotot	308 500		308 500	222 936	85 564
Maksutuotot	500		500		500
Tuet ja avustukset	56 040		56 040	35 818	20 222
Muut toimintatuotot	39 728		39 728	41 043	-1 315
Toimintakulut	-715 268	0	-715 268	-614 097	-101 171
Henkilöstökulut	-119 536		-119 536	-142 286	22 750
Palvelujen ostot	-392 348		-392 348	-254 685	-137 663
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 490		-43 490	-30 888	-12 602
Avustukset	-27 700		-27 700	-25 950	-1 750
Vuokrat	-123 894		-123 894	-133 871	9 977
Muut toimintakulut	-8 300		-8 300	-26 418	18 118
Toimintakate	-310 500	0	-310 500	-314 301	3 801
Suunnitelman mukaiset poistot	-51 253		-51 253	-80 088	28 835
Arvonalentumiset				-31 228	31 228
Tilikauden tulos	-361 753		-361 753	-425 617	63 864
Vyörytyserät	-7 193		-7 193	-6 945	-248

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2015	TA2016	TP2016
Avustukset, liikunta	Avustettavat liikuntajärjestöt/jäsenmäärät	5/698	5/680	7/712
Rajalta Rajalle -hiihto	Osallistujat/Nettotulos - ryhmät - kansallisuudet	382/	380/2 500	275/4440 4 19
Avustukset, nuoriso	Avustettavien nuorisojärjestöjen jäsenmäärä/avustukset /€	386/7 000	380	224/900
Vaikuttavuus -nuorisotyön ja sen toiminnanpiirissä olevat nuoret	Työntekijä tuntee nuoret ja on kasvatuksellisessa vuorovaikutuksessa heihin	196	280	199
Suunnitelmallisesti tuetut nuoret	Henkilökohtainen kontakti nuoriin/nuorten määrä	32	45	31
Nuorten käyntikerrat -nuorisotila -tapahtumat, retket	Monipuolinen ja laadukas toiminta/nuorten määrä	7 155 6 798 357	8 200	5 515 4 749 766
www.lanuti.fi/ranua	Nuorisotiedotuksen kävijät	9 017	9 500	8 661
Avustukset, kulttuuri	Avustusmääräraha/€ -yksityiset -yhteisöt, järjestöt	3 300 7 3	3 000 6 5	2 600 8 1

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2015	TA2016	TP2016
- liikuntatapahtumat/osallistuja	8/852	8/650	8/799
- Liikuntaretket/osallistujat	4/136	4/150	3/116
- puulaakit/osall.	3/235	4/180	4/255
- kunnanmestaruus/osallistuja	4/69	4/75	4/34
- koulujen kisat/osallistujat	2/183	4/380	4/388
- Liikkuva iltapäiväkerhot/osallistujat	10/188	9/200	10/204
Kuntovihkot			
- talvi	18 397	17 500	17 923
- kesä	17 849	19 000	18 351
Nuorisojärjestöt/jäsenmäärät	2/170	3	3/224
Kansainväliset toiminnot	11	7	9
- kv vaihdot/osallistujat	3/23	4	3/22
- vapaaehtoiset/osallistujat	3	2	3
- EU:n nuorisoviikko	1/166	1	1/99
Nuorisotoiminta		1/80	
- nuorisotilat osallistuja, Avoimet ovet (193 vrk)	6 798	6 900	5 515
- bänditilat (bändit)	1	1	1
- leirit/osallistujat	3/91	3/82	3/71
- valistus ja koulutus/osallistujat	10/618	10	8/641
- päihteettömät tapahtumat/osallistujat	6/282	89	5/155
- osallisuus-tapahtuma	2	4	4
Kulttuuritilaisuudet ja tapahtumat kunta/vuosi			
- konsertit/osallistujat	5/381	5	6/211
- teatteri/kävijät	1/43	4	1/40
- Taiteiden Yö tapahtumat/osallistujat	25/623	4	17/711
- Lapin lastenkulttuuri/Taikalamppu –tapahtumat/osallistujat	44/2 026	40	42/4 403
Museo avoinna/kävijät	6 vko/128	6 vko/200	6 vko/149

Henkilöstö:	TP2015	TA2016	TP2016
Vapaa-aikatoimenjohtaja	1	1	1
Vapaa-aikatoimenohjaaja	1	1	1
Kausi- ja tuntityöntekijät	6	5	7
Tuntityöntekijä	½	½	1/4
Etsivä nuorisotyöntekijä		1	1
Nuorten työpajan ohjaaja		1	3/4
Stara –kehittämishanke 12.9.-		1	2

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
* Kulttuuritarjonnan vaaliminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	* Kalevalapäivän tilaisuus yhdessä Ranuan Kalevalaisten kanssa
* Taiteiden Yö kokoaa ja tuo esille eri taidelajeja, niiden harrastajia ja kokijoita (syyskuun 3. lauantai, 17.9.).	* Taiteiden Yössä erityisesti sanataidetta ja Matti Kaarlejärven Kultaiset linnut ensi-ilta. Lisäksi Kirjaston ja Monkkarin Taiteiden Yön avoimen non-stop tarjonnan keräsivät osallistujia.
* Taikalampussa alle 18 v toiminnassa tärkeinä saavutettavuus ja monipuolisuus Lapin verkoston hyödyntäminen.	* Ranuan Taikalamppu eli Lapin lastenkulttuuriverkoston toiminta on käynnistynyt ja Kulttuuripolku alle 18 v on valmistunut. 9 luokat ja VALO kävivät Rovaniemen teatterissa esitys ja työpaja
* Museoiden aukioloa ja houkuttelevuutta kesäkaudelle kehitetään, mm. museopäivä.	* Museon pitäjämuseon näyttelysuunnitelma on valmistunut ja rahoitus toteutukseen haettu Mu-
* Ostopalvelutoimintaa kehitetään ja laajennetaan mahdollisuuksien mukaan.	

* Terveysliikunnan kuntalaisten aktivointipäiviä kehitetään monialaisesti. (Kunnon Mummola, SuomiMies) * Ulkoilustävä –toiminta ja ikäihmisten liikunta keskiössä. * Kuntovihkojen käyttöä jatketaan ennaltaehkäisevän terveystyön muotona. * Liikkuva iltapäivän laatua kehitetään. Retkitoiminta on tärkeä osa sosiaalisen vahvistamisen työtä. * Hyvinvointikertomuksen kautta haetaan liikuntatapahtumien painopisteitä sekä toteutetaan lasten ja nuorten liikuntaraati. * Neljä ryhmää 33. Rajalta Rajalle –hiihdossa; aktivoidaan alueilla toimivia kylätoimikuntia ja kouluja. * Nuorille tarjotaan sosiaalisen vahvistamisen välineitä kuulemalla nuoria, edistämällä nuorten omaa toimintaa/osallisuutta, tukemalla järjestöjä ja toimimalla yhteistyöverkostoissa yhteisöllisyyttä vahvistaen. * Etsivän nuorisotyön toiminnan nivominen osaksi kunnan työllisyysyksikköä ja nuorisotyötä, jatkorahoitusta haetaan Opetus- ja kulttuuriministeriöstä * Nuorten työpajatoimintaan haetaan OKM:n työpajarahaa sekä kehitysrahaa ESR –hankkeesta. Toiminta nivoutuu osaksi kunnan työllisyysyksikköä. * Kehitetään LaNuti nuorisotiedotusta sekä sosiaalisen median käyttöä; mukana vertaistiedottajat. * 100% lisääaineeton, toimintaideologiaa toteutetaan myös perustyoissa. * Kansainvälisyys nähdään monikulttuurisuuden kasvatuksen työkaluna ja osana perusnuorisotyötä eri hankkeiden ja tapahtumien kautta; harjoitteita haetaan. * Kustannuspaikka 001836 Neuvo/kansainvälisyys nettobudjetoinnissa. * Monkkarin toimintaa kehitetään turvallisena ja kaikille avoimena toimintaympäristönä sekä työn kohdentamista eri käyttäjäryhmiin tehdään tarvittaessa ikärakenteen muuttuessa. * Nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistetään mm. moniammatillisen yhteistyön, Silta –työryhmän keinoin ja hyvinvointikertomusta työvälineenä käyttäen.	seovirastolta. Ranuan 100 v juhlavuotena uudistettu pitäjämuseon näyttely avataan suunnitellusti. Museon tarinatilaisuus järjestettiin 26.8., osallistujia 19. * SuomiMies tapahtuma 27.9. 190 kävijää. KunnonMummola 23.11. 87 kävijää. * Kuntovihkot aktiivisessa käytössä. * Liikkuva IP –toiminta käynnistynyt aktiivisena koulutettujen ohjaajien toimesta. * 33. RR –hiihto toteutui ja paikallisten vapaaehtoisten toiminta merkityksellistä itse tekijöille mutta myös talkoolaisille. * Aktiivinen toiminta nuorten parissa jatkuvaa. Nuoret mukana suunnitelmissa. * Etsivä nuorisotyö jalkautunut olennaiskesi osaksi nuorisotyötä ja osaksi kunnan nuorten palveluja. Työpajatoiminnassa samoin selkeä tarve ja nivoutuminen osaksi nuorten palveluita. Molempiin toimintoihin on saatu AVI:n kautta OKM:n avustuksia. * Nuorten työpajatoiminnassa on käynnistynyt ESR –rahoitteinen 3 –vuotinen (9/2016 – 9/2019) Stara –hanke kahden työntekijän voimin. * 100% lisääaineeton toiminta osa perustotyötä, myös moniammatillisesti toteutettu 6 luokkien Uskalla sanoa EI –päivä. * Ranuan kunta on ollut mukana kolmessa ulkomaille suunnatussa nuorisovaihdossa, joihin kaikkiin tulee Erasmus Youth in Action –ohjelman kautta rahoitus. Lisäksi Suomea Suomessa stipendiaatit Meksikosta 6 kk, Puolasta 2 kk ja EVS Espanjasta 12 kk. * Monkkarin toimintaa arvioidaan koko ajan. Uutena käyttäjäryhmänä turvapaikanhakijanuoret. Kävijämäärissä arkipäivinä suuri muutos syksyllä koulujen sijaintimuutoksesta. Viikonlopun illat edelleen suosittuja. * Silta –työryhmän kautta nostetaan esille ilmiöitä ja asioita joihin puututaan.
--	--

Yhteenveto keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2015	TA2016	TP2016
Sivistystoimen palveluiden laadun kehittäminen	<u>Yksiköiden laatukäsikirjat kpl</u>	2/6	6/6	3
Työssä jaksamista ja työhyvinvointia edistävät toimenpiteet	-yksilötyönohjaukset -ryhmätyönohjaukset -kuntoutukset -vertaismentorointi osallistujat/ryhmät	2/3 5/5	1 3 6	6 5/2 4/6 12/8

	<u>Henkilöstön koulutukset/ osallistujat</u> -kunnassa järjestetyt -muualla järjestetyt	55/94 133/207	85 145	13/23 124/117
Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö	<u>Henkilöstön pätevyys %</u>	98	96	96
Varhaiskasvatus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti ja lasten sijoitukset tehdään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	<u>Paikan odotusaika, pv</u> <u>Hoitomuo to toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaisesti, %</u>	<14 95	<14 95	<14 95
Perusopetuksen päättäneiden jatko-opintokelpoisuus	<u>Ranualaisten oppilaiden sijoittuminen toisen asteen oppilaitoksiin %</u>	100	100	100
Nuorten yksinäisyyden poistaminen ja sosiaalinen vahvistaminen: osallistuminen	<u>Järjestetty toiminta on monipuolista, laadukasta ja huomioi eri tahot; nuorten määrä</u>	7 155	8 200	5 515
Kansainvälisyys osana vapaa-aikatoimea ja nuorten osallisuus	<u>Nuorten kv -toiminnot vapaa-aikatoimessa</u>	11	7	11

1.5.8 Sivistyslautakunta yhteensä

25 Sivistyslautakunta yht.	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	943 073	0	943 073	905 367	37 706
Myyntituotot	419 147	0	419 147	361 718	57 429
Maksutuotot	249 600		249 600	222 908	26 692
Tuet ja avustukset	226 648		226 648	232 754	-6 106
Muut toimintatuotot	47 678		47 678	87 987	-40 309
Toimintakulut	-9 841 695	0	-9 841 695	-9 485 204	-356 491
Henkilöstökulut	-6 174 251	0	-6 174 251	-5 894 819	-279 432
Palvelujen ostot	-2 176 082		-2 176 082	-2 029 803	-146 279
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-382 200		-382 200	-354 029	-28 171
Avustukset	-27 700		-27 700	-25 950	-1 750
Vuokrat	-1 071 102		-1 071 102	-1 147 832	76 730
Muut toimintakulut	-10 360		-10 360	-32 772	22 412
Toimintakate	-8 898 622	0	-8 898 622	-8 579 837	-318 785
Suunnitelman mukaiset poistot	-413 067		-413 067	-388 334	-24 733
Arvon alentumiset				-170 084	170 084
Tilikauden tulos	-9 311 689	0	-9 311 689	-9 138 255	-173 434
Vyörytyserät	-98 968		-98 968	-107 276	8 308